

เซรามิก เป็นผลิตภัณฑ์เชิงศาสตร์และศิลป์แขนงหนึ่ง ที่อยู่คู่กับอารยธรรมมนุษย์มายาวนานตราบนับพันปี จากเดิมอาจเป็นแค่เครื่องปั้นดินเผาธรรมดา แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป เครื่องปั้นดินเผาได้มีพัฒนาการด้านการออกแบบ จนกลายเป็นลวดลายบนเซรามิกที่สวยงาม โดดเด่น เพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาพัฒนาเซรามิกในหลายมิติ วารสารฉบับนี้ได้รับเกียรติจาก**อาจารย์ประดิษฐ์ ฉัตรชัยสิริกกุล ครูสอนเครื่องปั้นดินเผา ศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต๋ำ จังหวัดลำปาง และคุณลาวัลย์ สุจิตรี ผู้ประกอบการเซรามิก** มาบอกเล่าเรื่องราวของกรมวิทยาศาสตร์บริการกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์เซรามิกไทย

นายประดิษฐ์ ฉัตรชัยสิริกกุล

ครูสอนเครื่องปั้นดินเผา
ศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต๋ำ จ.ลำปาง

ศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต๋ำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวโครงการหลวงและโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ราษฎรได้มีอาชีพพอเลี้ยงตนเองจากงานศิลปาชีพ โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สำหรับดำเนินงานโครงการส่งเสริมศิลปหัตถกรรมศิลปาชีพด้านเครื่องปั้นดินเผา การแกะสลักไม้ การทอผ้า จักสาน รวมถึงงานฟาร์มตัวอย่าง และงานอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า ทางโครงการสามารถให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชม เรียนรู้ และสามารถซื้อสินค้าจากร้านจำหน่ายสินค้าศูนย์ศิลปาชีพโครงการพัฒนาบ้านแม่ต๋ำได้เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการศูนย์ศิลปาชีพตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของโครงการ เมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยริเริ่มสอนให้ชาวบ้านรู้จักการทำเซรามิก การสนับสนุนวัตถุดิบ การจัดตั้งโรงงานสำหรับการผลิตเซรามิก ตลอดจนสาธิตภูมิปัญญาต่างๆ ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านมีน้ำที่สะอาดใช้ อีกทั้งการนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้บริการแก่ชุมชนในเรื่องการแปรรูปอาหาร ทำให้ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนต่อไป

คุณลาวัลย์ สุจิตรี

เจ้าของโรงงานเซรามิกยั่งยืน

หมู่บ้านเซรามิก OTOP อ.เกาะคา จ.ลำปาง

ผลิตภัณฑ์ของโรงงานเป็นเซรามิกประเภทแจกัน จัดจำหน่ายทั้งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ โดยในการผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกมักประสบปัญหาในการเผา ได้การเผาไม่สุก ให้สีที่ไม่สม่ำเสมอ กรมวิทยาศาสตร์บริการได้เข้ามาถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมถึงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เซรามิกให้มีคุณภาพ ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ การขึ้นรูป การออกแบบลวดลายให้สวยงามและเป็นเอกลักษณ์ รวมถึงการดูแลเตาเผา วิธีการใช้เตาเผาเซรามิกอย่างถูกวิธี เป็นการช่วยลดการใช้พลังงาน อีกทั้งลดต้นทุนการผลิต และได้ผลิตภัณฑ์ที่สวยงามมีมาตรฐานตอบโจทย์ความต้องการของตลาด

